Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 7 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Vasario-February 16, 1951 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXXII

"Iš praeities Tavo sunus te stiprybę semią"....

Šie himno žodžiai ragina mus visus giliau pažvelgti į musų tautos didvyrių žemės praeitį. Didžiųjų darbuotojų, karžygių aukos, tautos kovos, jos ntpalužtamas siekimas yra testamentas visiems lietuviams ir pagrindas visų musų darbų ir siekimų. Visi gerieji lietuviai trokšta stiprybės savo tautai. Todel ir SLA semdamas stiprybės iš praeities, vykdydamas šventą tautos kovą už laisvę savo kraštui, skelbia naujų narių vajų pavadindamas jį: **"Tautos Stiprinimo SLA Vajus"**. SLA visi vtikėjai, visi senieji ir naujieji nariai, žengkime į tą kelią, kuriuo ėjo musų didieji kovotojai, į tą, kuris surašys dar gražesnę musų tautos vargų istoriją.

Pragiedruliai mus tautos laisvės jau aušta. Broliai, padauginkime savo eiles, del džiaugsmingojo tautos laisvės ryto!

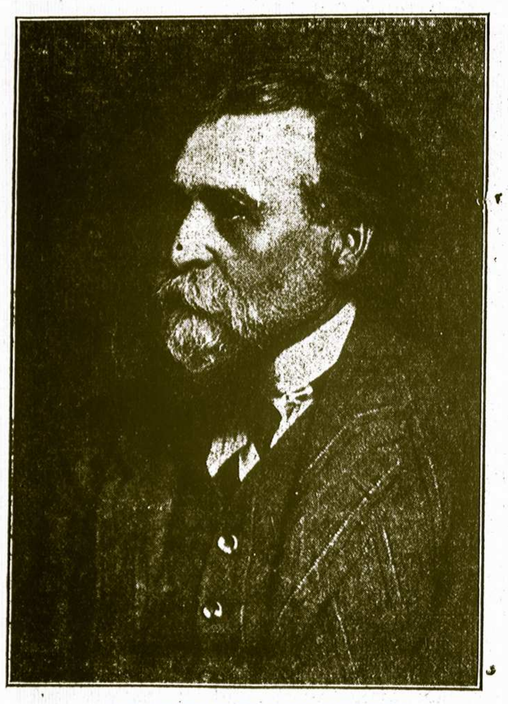

DR. JONAS BASANAVIČIUS

DR. VINCAS KUDIRKA

"O, broli kol jaunas,
Sėk pasėlio grudą
Ir dirvos neapleisk"...

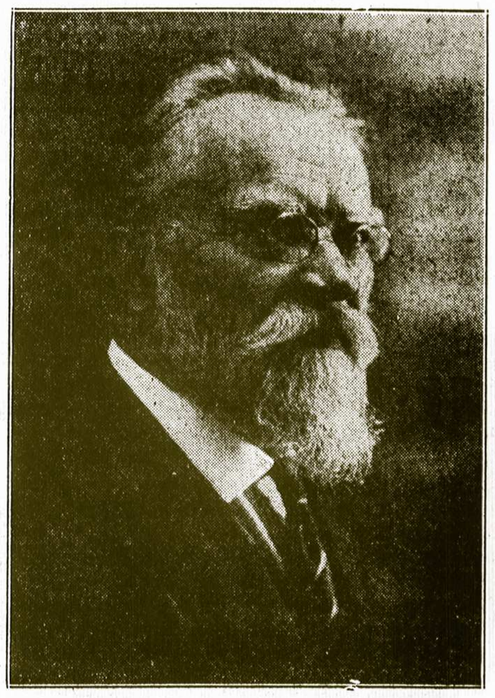

DR. JONAS ŠLIUPAS

PRADEDANT NAUJĄ TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJŲ

Jau 65 metai, kaip gyvuoja SLA. Jau 65 metai kaip jis nenuilstamai lietuvių išeivijos tarpe varo plačią broliškumo ir pagelbos vagą. Ką ir kiek davė SLA, to negalėtų apimti nė didžiausios knygos. Nors SLA jau 65 metų amžiaus, bet jis dar nepaseno. Pradedant šį Tautos Stiprinimo SLA naujų narių Vajų, jis ryžtasi dar didesniems darbams ir išeina dar į platesnį veiklos ir tautos išlaisvinimo kovos lauką ir laikysis šių principų:

Amerika musų šalis, musų nauja Tėvynė

Visi ateiviai šioje šalyje radome neribotą laisvę, ir geriausias galimybes susikurti sau gyvenimą ir veikti tautiniai. Šiandie tik Amerika kelia balsą už pavergtas tautas ir veda kovą už jų laisvę, Amerikos kova yra kova už laisvę ir musų kraštui.

Milijonus tremtinių Europoje maitino ir globojo musų šalis. Valdžia musų pastangomis, bet savo lėšomis daugumą jų atgabeno į čia, kur jie laisvai, vėl kaip žmonės, gali kurti savo gyvenimą. Todel trokštame, kad visi lietuviai butų kuo geriausi, sąžiningiausi šios šalies piliečiai, kad myltėtų šį kraštą.

Senoji musų Tėvynė Lietuva

Budami lietuviais negalime pamiršti savo senosios tėvynės, Gintarų, Girių ir Nemuno šalies. Visa širdimi esame prie jos pririšti. Ten musų tautos praeitis, jos istorija, ten musų tėvų kaulai ilsisi.

Lietuva šiandie neša sunkiausią naštą ir vargą negu bet kada visoje savo istorijoje. Mes tikime, mes žinome, kad ji greit vėl kelsis laisvam savo gyvenimui. Bet visų lietuvių yra šventa pareiga dirbti ir priartinti jos prisikėlimą.

SLA didysis lietuvių išeivijos milžinas, visomis savo galiomis šiandie vėl prisideda prie šios kovos ir skelbia naujų narių Vajų, kurio nariai bus įjungti į šią didžiąją musų tautos išlaisvinimo kovą, nes dalis jų mokesčių bus skiriama išlaisvinimo reikalams.

SLA bus amžinas tol, kol gyva bus musų tauta

SLA per 65 metus iš nykštuko išaugo į tikrą milžiną. Jis augs ir toliau, nes jis saugo lietuvybės gyvybę ir teikia didelę pagelbą savo tautiečiams.

Visi gerai žinome, kad šioje šalyje tik apdrauda apsaugos šeimas nuo materialių sunkumų ligos ar mirties atvėjais. Todel visi turime suprasti apdraudos reikšmę ir žinoti, kad lietuviškasis SLA tikru broliškumus už pigiausį mokestį teikia tas apdraudas.

SLA ir toliaus, nuoširdžiai rems savo ištekliais visas naudingas, patriotines organizacijas.

SLA nori teikti savo nariams kuo daugiausia naudų. Nuo šių metų vasaros sezono pradžios, garsiausioje Amerikos vasarvietėje, Atlantic City, SLA atidaro poilsio namus savo nariams, kur visi už prieinamą kainą gaus patogius, modernius kambarius prie pat Atlanto krašto.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATSTOVAI AMERIKOJE

ADV. JONAS VILEIŠIS

PULK. P. ŽADEIKIS

Adv. J. Vileišis, buvęs pirmasis laisvos Lietuvos Finansinės Misijos atstovas, kuris drauge su Amerikos lietuvių veikėjais padėjo pagrindus Lietuvos pasiuntinybei ir Pulk. P. Žadeikis, dabartinis Lietuvos Ministras Washingtone.

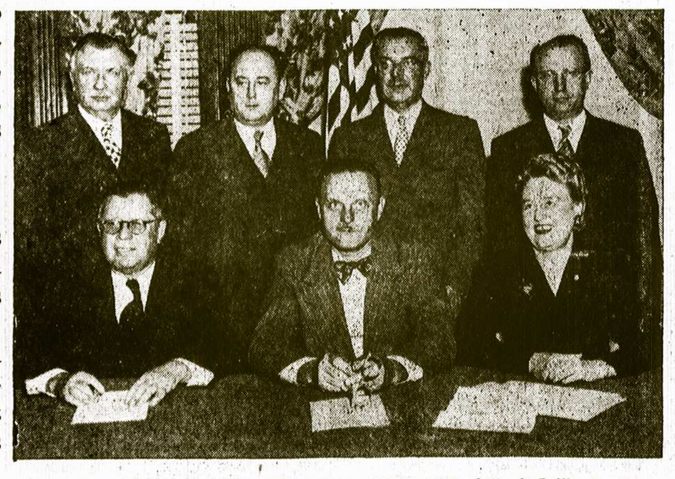

SLA. PILDOMOJI TARYBA (Sėdi iš kairės į dešinę): Dr. M. J. Vinikas, Sekretorius; Adv. W. F. Laukaitis, Prezidentas; E. Mikužiutė, Iždo Globėja. Stovi: Adv. K. P. Gugis, Iždininkas; P. P. Dargis, Vice Prezidentas; Dr. S. Biežis, Dr. Kvotėjas, ir J. Maceina, Iždo Globėjas.

ISTORINIS TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJUS

Šiai Pildomąjai Tarybai atitenka garbė paskelbti šį istorinį Tautos Stiprinimo SLA Vajų. Tautos stiprinimu jis pavadintas todel, kad dalį naujų narių mokesčių skiria lietuvių tautos kovoms, Lietuvos išlaisvinimo reikalams, ir kad SLA dar aktyviau nutarė įsijungti į tas kovas.

SLA negali ramiai apeiti ir Mažosios Lietuvos brolių vargų ir nelaimių. SLA Emigrantų Komisija nutarė skubiai ir visomis savo išgalėmis ateiti jiems į pagelbą imigracijos, šalpos ir jų veiklos reikaluose.

SLA su didžia pagarba mini visus musų didžiuosius kovotojus, visus SLA veikėjus, kurie užmigę amžinybės miegu ilsisi po savo sunkių darbų. SLA dėkingas tiems veikėjams, kurie taip ištikimai nešė garbingąją SLA broliškumo vėliavą, nepailso dirbti, kurie supažindino lietuvius su SLA tikslais ir kurie prirašė naujų narių.

SLA nepamirš ir tų, kurie apimti meilės savo tautai, kiekviename lietuvyje ras savo brolį ir kurie dirbs del tolimesnio SLA ugdymo, musų tautos stiprybės, demokratijos principų ir Lietuvos laisvės.

SLA Vajaus Komisija:

Wm. F. LAUKAITIS,
P. P. DARGIS,
M. J. VINIKAS.

SLA RADIO PRANEŠIMAS

Vargu rasime tokį senesniosios kartos Amerikos lietuvį, kuris nežinotų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nuopelnų, pasiektų Amerikos lietuvių išeivijos gyvenime ir visos lietuvių tautos darbuose. Laikui bėgant ir naujieji ateiviai, buvusieji tremtiniai, susipažins su šios seniausios, didžiausios ir turtingiausios fraternalės organizacijos tikslais, darbais ir naudomis jos nariams. Taip, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nuopelnai tiek Amerikos lietuvių veikloje, tiek visos musų tautos didžiuose darbuose, yra dideli ir reikšmingi.

Dabar Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba per jos sudarytą Vajaus Komisiją skelbia labai reikšmingą naujų narių prirašymo Vajų, kuris sujungia organizacijos ugdymą su tautos stiprinimu, su kovomis už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, remiant Jungtinių Amerikos Valstybių pastangas, užtikrinti taiką žmonijai ir demokratines laisves įgyvendinti visame pasaulyje. Susivienijimo Vajaus Komisija: Prezidentas W. F. Laukaitis, Vice Prezidentas Povilas P. Dargis ir Sekretorius M. J. Vinikas ne tuščiais žodžiais skelbia šių gyvybinės reikšmės tikslų atsiekimą, nes yra nutarta vien šiame Vajuje įsirašusių į Susivienijimą narių dalis mokesnio skirti tiems Lietuvos išlaisvinimo tikslams atsiekti. Todel nutarta šį vajų pavadinti:

TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJUS!

Šis reikšmingas Tautos Stiprinimo naujų narių prirašymo Vajus prasideda Vasario 16 dieną šiais metais. Šio Vajaus laiku nauji nariai įstodami į Susivienijimą ne tik palengvintomis sąlygomis apsidrausite lietuvių fraternalėje organizacijoje, užtikrindami sau moderišką gyvybės ir sveikatos apdraudą, ne tik išmintingai apsirupinsite nežinomu rytojumi, bet kartu tiesioginiai įsitrauksite į musų tautos gelbėjimo ir stiprinimo veiklą ir savo narystės mokesčiais paremsite tą gyvybinės svarbos kovą už lietuvių tautos laisvę už Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą, už kilniausius Amerikos — žmonijos išlaisvinimo tikslus. Toksai Vajus išviso yra pirmas Susivienijimo istorijoje.

Susivienijimo Vajaus Komisija nuoširdžiai kviečia visus patriotingus Amerikos lietuvius be atidėliojimo patapti Susivienijimo nariais ir prsdėti prie didžiųjų tautos gelbėjimo ir stiprinimo darbų. Kuomet, iki šiol negirdėtu žiaurumu yra žudoma lietuvių tauta, kuomet viso pasaulio žmonijos taikai, laisvėms ir gerbuviui grumojanti padėtis siaubia ir siekia kasdien naujų aukų, kiekvienas lietuvis, kuris žino tuos baisiuosius žiaurumus, butų didžiausias prasižengėlis, ne tik prieš savo tautą, bet ir prieš paprasčiausį žmoniškumą, jei nesidėtų prie šios išlaisvinimo kovos.

Todel Susivienijimo Vajaus Komisija tikisi, kad jos balsą šaukianti į vieningą darbą, išgirsite kiekvienas sąmoningas lietuvis, kiekvienas, kuriam yra arti prie širdies lietuvių tautos likimas ir visos žmonijos ateitis ir įsijungsite į organizuotą veiklą. Kartu prisidėsite prie įgyvendinimo visų Susivienijimo fraternalių tikslų ir užtikrinsite sau ir visiems Susivienijimo nariams praktiškas fraternales naudas. Įstojimo į Susivienijimą informacijas suteiks Jusų mieste: Susivienijimo kuopų organizatoriai, kiti veikėjai, Amerikos lietuvių laikraščiai, arba rašykite Susivienijimo Sekretoriui: Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.

AR ŽINAI?

Ar žinai, kal SLA įsisteigė rugpiučio mėn. 15 d. 1886 m.? Kad per pirmus metus įsirašė tik 73 nariai ir sudėjo tik $203?

Kad po pirmojo SLA skilimo 1901 m. visas iždas atateko anam Susivienijimui, bet 1902 m. SLA jau vėl turėjo 1,721 narį ir $2,237.06 savo iždė?

Kad "Tėvynė" buvo išleista 1896 m. kaip mėnesinis laikraštis, o nuo 1901 m. kaip savaittinis. "Tėvynė" ėjo su pertraukomis. Tik nuo 1908 metų pradėjo eiti reguliariai ir išeina iki šios dienos. SLA nariai už "Tėvynę" mokėjo 50 centų metams, nenariai $1.25?

Kad Našlių Našlaičių Fondas įsteigtas 1912 m.?

Kad 1930 metais įvyko antras skilimas. Atskilo komunistai ir sudarė savo Susivienijimą. SLA turėjo per 20,000 narių. Apie 3,000 perėjo į atskilėlių Susivienijimą.

Kad SLA per savo gyvavimo laiką yra išmokėjęs savo nariams $3,287,041.15 pomirtinių, $2,283,489.35 ligoje pašalpų, išviso $5,570,530.50.

Kad jokia kita lietuvių organizacija nesušelpė tokia milžiniška suma kaip SLA savo brolius tautiečius.

Kad SLA turtas šiandie siekia beveik $3,000,000?

Kad SLA pernai metais Amerikos valdžios atstovų buvo pripažintas ir viešai pagirtas, kaipo geriausiai stovinti, imant proporcingai, fraternalė organizacija iš visų organizacijų?

Ar žinai, kal 1950 metais apsidraudė tremtinys Juozas Dabrickas iš Cicero, Illinois $1,000 sumai. SLA įmokėjo tik $12.84 draudos mokesnių. Po baisios nelaimės, kuri jį ištiko, SLA jo šeimai išmokėjo visą $1,000.

Ar žinai, kad Philemina Pranskunas, Worcester, Mass., apsidraudė 1950 m. ir tais pačiais metais po 4 mėn. mirė įmokėjus $18.00, o SLA jos šeimai išmokėjo visą pomirtinę $500.00 apdraudą.

Kad SLA apdraudos yra pigiausios? Kad SLA visala palaiko nelaimingo nario pusę ir tuojaus išmoka apdraudą.

Kad SLA narius ligos metu lanko jo broliai ir kad tokių lankymų SLA istorijoje, įskaitant visas kuopas, buvo milijonai?

Kad šio Tautos Stiprinimo Vajaus pirmuoju Organizatorium yra įregistruotas brolis F. Jurkus, kurį išrinko SLA 133 kuopa Milwaukee, Wis. ir apie tai jau pranešė Centrui.

Kad organizuojantis Amerikos Lietuvių Tarybai Susivienijimas pirmasis atėjo į pagelbą, paaukojo $2,500 ir tai buvo stambi Susiv. auka jos pradžiai.

Kad Susivienijimas tiek pat paaukojo ir BALFui besisteigiant, kas taipgi sudarė pirmą iš stambesnių aukų.

Kad Susivienijimas jau 46 seimus atlaikė. Paskutinysis įvyko Baltimorės mieste, t. y. kur gyvena dabartinis SLA Prezidentas.

Kad sekantis seimas įvyks 1952 m. Clevalando mieste.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States $3.00
To Foreign Countries $4.00
307 W. 30-th St., New York 1, N.Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

PASTABOS

Rašo M. L. V.

DEL PRAEITOS SAVAITĖS TĖVYNĖS PAVĖLAVIMO

Iš priežasties geležinkelių darbininkų streiko, praeitos savaitės Tėvynę Susivienijimo nariai ir skaitytojai gavo pavėluotai. Ji buvo atiduota spaudon, kaip ir visuomet, antradienio ryte, vasario 6 dieną, bet del aukščiau paminėto streiko, New Yorko paštas neprimė ir Tėvynė atspausdinta maišuose buvo laikoma spaustuvėje iki streikas pasibaigė.

Taipgi paštas atsisakė priimti ir įvairius siuntinius kuopoms, tad jie buvo laikomi Centre iki streiko pabaigai. Taigi kurie kuopų sekretoriai prašėte kokių nors kuopoms blankų ir jų iki šiol negavote, bukite kantrus ir palaukite, o greitu laiku viską gausite.

Streiko metu skubųs susirašinėjimai iš Centro buvo siunčiami oro paštu. Taip pat pomirtinių ir ligoje pašalpų išmokėjimų čekiai buvo siunčiami oro paštu prezidentui ir iždininkui.

✪

Generolo D. Eisenhower pranešimas kongresui

Gen. D. Eisenhower, vyriausias Vakarų Europos kariuomenės vadas, sugrįžęs iš Europos padarė pranešimą kongresui apie tenaitinių tautų galimybes atremti Sovietų Sąjungos agresingumą. Pagal gen. Eisenhower pareiškimą, Europa turi buti apginkluota, nes nuo Vakarų Europos priklauso ir Jungtinių Amerikos Valstybių saugumas. Generolas Europoje pastebėjo ryžtingumą kovoti prieš agresorius, o tas ryžtingumas dar labiau padidėjo po padarytos Atlanto gynybos sutarties.

✪

Ir Kanada ruošiasi apsiginkluoti

Kanados apsaugos ministeris Claxton įteikė seimeliui valdžios paruoštą planą apsiginklavimui. Valdžia prašo seimelio skirti penkis bilijonus apsiginklavimui ir nurodo kam tie pinigai bus naudojami. Pagal valdžios planą bus pastatyta 100 karo laivų, 3,000 kariškų lėktuvų, padidintas kariuomenės skaičius iki 115,000, iš to skaičiaus iki 6,000 bus pasiųsta Europon pasiruošimui apsiginti nuo agresorių, jei jie pradėtų karą prieš demokratiniai nusiteikusias valstybes.

✪

De Gasperi atvyks į Jungt. Amerikos Valstybes

Iš Romos pranešama, kad Italijos ministeris pirmininkas de Gasperi šį mėnesį atvyks į Jungtines Amerikos Valstybes pasitarimams su prezidentu Trumanu. Koklais klausimais jiedu kalbėsis, sužinosime tik po pasikalbėjimo.

✪

Nori naudoti Kai-sheko karius

Gen. MacArthuras pasiulė naudoti Kai-sheko žinioje esamus karius Korėjos kare.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Dešimto Apskričio Metinio Suvažiavimo Protokolas 54

SLA dešimto apskritys laikė metinį suvažiavimą 1950 metais gruodžio 10 dieną, 1:30 valandą po pietų, 1827 Linden Avenue, Racine, Wis.

1. Suvažiavimą atidarė pirmininkė Filė Kapočienė, kuri pavedė pirmininkauti suvažiavime H. Labanui.

2. Į mandatų komisiją paskirti J. Mitka, J. Kasputis ir A. Pakšys. Laike tvarkymo mandatų, kalbėjo SLA reikalais p. Glozer, Sulškis, I. Shapalas ir S. Bacevičia.

3. Mandatų komisija paskelbia teisėtais delegatais šių kuopų delegatus:

100 kp. — J. Kapočius, A. Pakšys ir A. Klapat. S. Gibavičia neatvyko.

133 kp. — J. Mitka ir G. Mitkienė.

262 kp. — Izabelė Shapalas ir Jane Glozer.

212 kp — J. Kasparas, S. Bacevičia, L. Sulskis, J. Kasputis. Neatvyko Ona Šulskienė.

Dadėjus valdybos narius: vice pirm. H. Labaną, sekr. M. Kasparaitį ir iždininką J. Mačiulį, viso susidarė su sprendžiamais balsais 14.

4. Skaitytas protokolas 53, per sekr. M. Kasparaitį, kuris vienbalsiai priimtas.

5. Valdybos pranešimai. Buvo suruošta vasaros laiku piknikas Racine, Wis., miesto parke Pierce Woods. Pelno 10-tam apskričiui liko $49.05, tiek pat ir 100 kuopai. Užrašyti buvusio suvažiavimo nutarimai ir sušauktas šis metinis suvažiavimas. Organizatorius J. Kasputis daugiausiai dirbo vietinėje 212 kuopoje su pagelbininkais prirašydamas 9 naujus narius.

6. Kuopų stovio ir veiklos pranešimai.

Racine 100 kp. turi narių 35, iždė pinigų — $193.00 ir boną už $100.00.

So. Milwaukee 133 kp. turi narių 21, pinigų — $35.00 ir bonų $100.00. Mokesčius nariai sumoka į metus laiko per du kartus.

Waukegano 262 kp. turi narių 46, pinigų — $399.45. Turėjo suruošusi du parengimus, balių ir pikniką. Balius davė pelno $83.30, o nuo pikniko liko pelno $54.44.

Kenoshos 212 kuopa turi narių 100. Laike vajaus prirašė 9 naujus narius ir visus jaunuolius, iždė pinigų turi $1,500.00, Ruošiasi prie didelio koncerto surengimo.

7. SLA visos organizacijos reikalais H. Laban ir eilė kitų delegatų išsireiškia, kad butų daugiau kreipiama domės į prirašymą jauno amžiaus naujakurių ir čia augusio jaunimo. S. Bacevičia padarė pastaba, kad narių mokesčiai nebutų daugiau keliami, nes ir taip aukšti mokesčiai. Pildomoji Taryba turėtų ieškoti budų, kad Tėvynės išleidimas per save apsimokėtų, nes pakėlimas nariams mokesčių del Tėvynės išleidimo organizacijai atneštų nuostolius gavime naujų narių. Šis apskričio suvažiavimas pageidauja mokesčių nekelti, bet surasti išeitį ir apsieiti su tais mokesčiais, kuriuos dabar nariai sumoka.

8. Apskričio reikalais nutarta vasaros laiku ruošti pikniką Kenosha, Wis. Pikniko reikalai pavesta valdybai.

Paaukota iš apskričio iždo BALF $10.00 ir Amerikos Lietuvių Tarybai $10.00. Aukas pasiųs J. Mačiulis.

Sekantis apskričio suvažiavimas 1951 metais bus šaukiamas į So. Milwaukee, Wis po globa 133 kuopos.

9. Išrinkta komisija patikrinti apskričio finansines atskaitas iš G. Mitkienės, J. Kapočiaus ir J. Kasparo. Patikrinę knygas pranešė, kad tvarkiai sąskaitos vedamos, kurių daviniai sekanti:

Iždė pinigų pas iždin. J. Mačiulį buvo	$151.61
Įplaukė:	
Pikniko pelnas	49.05
Nuošimtis The First National banke Kenosha, Wis.	1.56
100 kp. metinė mokestis	1.75
133 kp. metinė mokestis	.95
212 kp. metinė mokestis	5.00
262 kp. metinė mokestis	2.30
Viso susidaro suma su buvusiais ir įplaukomis	$212.22
Išmokėta:	
Auka BALF ir Amer. Liet. Tarybai po 10 dolerių	20.00
Sekretoriaus metų bėgio išlaidos ir alga	5.00
100 kuopai del suvažiavimo išlaidų	3.00
Viso išmokėta	$28.00
Lieka iždė pinigų	$184.22

Iždininkas J. Mačiulis, vice pirm. H. Laban ir organiz. J. Kasputis nereikalavo kelionės išlaidų ir dirbo be jokio atlyginimo.

Išrinkta nauja apskričio valdyba:

Pirm. H. Laban išrinktas vienbalsiai.

Vice pirm. du kandidatai G. Mitkienė ir J. Glorez. Mitkienė gavo 7 balsus, Glozer 6 balsus. Vice pirm. liko G. Mitkienė.

Sekretorius M. Kasparaitis išrinktas vienbalsiai.

Iždininkas Juozas Mačiulis išrinktas vienbalsiai.

Organizatoriais išrinkti didžiuma balsų J. Kasputis, J. Glozer ir Izabelė Shapalas.

10. Suvažiavimą tvarkiai vedęs H. Laban, uždavė 4 valandą po pietų.

Sekr. **M. Kasparaitis.**

Užsibaigus suvažiavimui, delegatai buvo pakviesti vietinės SLA 100 kuopos vardu vaišėms. P. Filė Kapočienė su pagelbininkėms A. Medžiene ir J. Klapat paruošė skanius pietus. Visi delegatai pavaišinti skaniai. Laike vaišių išsireikšta trumpomis prakalbėlėmis apie SLA kaip gauti daugiau naujų narių. Svečiai išreiškė padėką SLA 100 kuopai ir pietų ruošėjoms. Taip linksmioj nuotaikoj baigėsi dešimto apskričio metinis suvažiavimas p. Kapočių name.

M. K.

S. L. A. Kuopų Veikla

Cleveland, Ohio

Mirė Dr. Pranas Matulaitis, Buvęs Vienybės Lietuvninkų Redaktorius 48 Metai Atgal. SLA Daktaras-Kvotėjas 1910 Metais.

A. a. Dr. Pranas Matulaitis

Sausio 3- anksti naktį mirė Dr. Pranas Matulaitis (Dr. F. M. Lait), vienas iš ankstyvų Amerikos lietuvių veikėjų, kuris atvyko Amerikon 1902 metais, bėgdamas nuo Rusų valdžios persekiojimų, po išbuvimo ištrėmime Viatkos gubernijoje trejetą metų už lietuvių spaudos platinimą.

Dr. Pranas Matulaitis gimė Stebuliškės k., Liudvinavo parapijoj, Marijampalės apskr., kovo 16 d., 1876 metais. Baigęs Liudvinavo pradžios mokyklą, suprantama, Rusišką, gimnaziją ėjo ir baigė Marijampolėje, 1896 metais. Sekantį rudenį stojo į Maskvos universitetą studijuoti teisių fakultete, bet kai 1897 metų pavasarį grįžo į Lietuvą atostogoms pas savo brolį, Dr. Matulaitį, jį ten pasitiko žandarai ir tuoj išvežė Marijampolės kalėjiman. Priežastis buvo — kad buvo sugautas slaptam knygnešiui rašytas laiškas apie lietuviškas knygas. Jaunas studentas, grįždamas Lietuvon, norėjo tą vasarą pasidarbuoti uždraustos lietuvių literaturos platinime, bet tas buvo priežastimi jo ištrėmimo į Rusijos gilumą. Išlaikytas kalėjimuose Lietuvoje, 1899 metais buvo ištremtas į Viatkos guberniją, iš kur grįžo tik 1902 metais, ir tais metais tuoj pasirupino iškeliauti Amerikon, kur jautė galės laisvai darbuotis.

Jaunas ir energingas, iškalbus vyras, atvykęs pas savo brolį, kun. Matulaitį Philadelphijoje, Pranas Matulaitis aktyviai dalyvavo lietuvių tuometiniame gyvenime. Iš Philadelphijos tuoj persikėlė į Plymouth, Pa., kur tuo laiku skaitėsi kaip Amerikos lietuvių "sostinė". Ten prie P. Mikolainio stojo dirbti antru redaktorium prie tuo laiku ėjusio laikraščio, "Vienybės Lietuvninkų".

Nesitenkindamas savo kasdieniniu gyvenimu, netrukus persikėlė į kitą veiklią lietuvių koloniją, Baltimore, Md., kur įstojo į medicinos mokyklą, kurią baigė 1907 metais. Medicinos kvotimus išlaikęs New Yorke, Dr. Pranas Matulaitis tačiau pasiryžo apsigyventi Bostone, Mass., ir ten nuo 1908 metų pradėjo praktikuoti mediciną.

Bostone tuo laiku gyveno jo artimas draugas iš Lietuvos, Stasys Gegužis, "Keleivio" leidėjas, ir tokiu budu jo ryšiai prasidėjo su tuo socialistišku laikraščiu, nors gal ir be to Dr. Pranas Matulaitis buvo palinkęs kairėn, kaip buvo paprasta tarp musų inteligentijos nuo 1905 metų revoliucijos, ar net prieš tai, kovojant su carizmu. Bet Dr. Matulaitis, kaip aš jį pažinau Bostone 1912 metais, buvo rimtas laisvamanis. Gyvendamas Bostone, 1910 metais buvo išrinktas SLA daktaru-kvotėju.

Bostone gyvendamas, Dr. Matulaitis prisidėjo prie lietuvių išeivių švietimo duodamas paskaitas Liaudies Universitete. Be to, parašė ir išleido kelias knygeles: "Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę", "Džiova ir Alkoholis", "Teisingos Paslaptys, kurias kiekviena mergina ir moteris turi žinoti"; parašė Jono Mačio-Kėkšto (buvusio Lien. Liet. redaktoriaus) biografiją ir surinko dalį jo eilėraščių spaudai; išvertė Kraševskio "Mokslinčius Tvardauskas", kun. Th. Grady veikalą "Socializmas ir Darbininkiškas Klausimas", Maksimo Gorkio "Sausio Devinta". Greta to rašė lietuviškiems laikraščiams straipsnius daugiausia sveikatos reikalais. Jo vertimai socializmo klausimais parodo jį tais laikais buvus palinkus į socialistus, bet jis toli gražu nebuvo karštagalvis socialistas, kokių tada turėjome musų kolonijose žymesnių intelikentų tarpe.

Dr. Pranas Matulaitis vedė Bostono lietuvaitę, Marę Broniškiutę, kuri studijavo slaugės mokslą ir baigė Bostone; jiedu apsivedė 1919 metais. Iš Bostono Dr. Matulaitis su žmona persikėlė gyventi ir dirbti tuo laiku augančioje lietuvių kolonijoje Worcester, Mass., iš ten išvyko į Detroitą, paskiau Dayton, Ohio, ir prieš 13 metų atvyko ir įsigyveno Clevelande.

Clevelande jau mažai tesidarbavo, bet lietuvių vakaruose ir šiaip sueigose dalyvaudavo. Čia jau nepraktikavo medicinos, bet užsiėmė specialiai akių gydumu ir akinių pritaikymu.

Laidotuvės buvo privatiškos, šeimyninio pobudžio; jo kunas buvo sudegintas Clevelando Krematorijoje sausio 31 d., apie 4 val. po pietų.

Clevelande paliko žmoną ir dukterį.

Dr. Pranas Matulaitis buvo griežtai nusistatęs prieš komunizmą ir rupinosi nelaiminga Lietuvos padėtimi. Su Lietuvoje esančiomis seserimis jis dar susirašė, bet Sovietų okupacija jo ryšius nutraukė.

K. S. Karpius.

Chicago, Ill.

Iš SLA 322 Kuopos Veiklos

1951 metų vasario mėn. 2 dieną įvyko SLA 322 kuopos mėnesinis susirinkimas Dr. Biežio rezidencijoje, 3241 W. 66 Place, Chicagoje.

Pirmininkavo Dr. Biežis, sekretoriavo inž. S. Radzevičius. Dienotvarkėje buvo net 10 įvairių klausimų, kurių tarpe buvo ir š. m. 16 Vasario minėjimas. Buvo nutarta iš kuopos iždo paaukoti ALT Chicagos skyriui 10 dolerių ir paraginti kuopos nariai asmeniškai prisidėti prie ALT rengiamo minėjimo, kuris įvyks vasario 11 dieną, sekmadienį. Šia proga 16 Vasario paminėjimui ir išriškinimui tos dienos svarbos ir prasmės lietuvių tautai, atitinkamą žodį tarė Dr. Biežis ir J. Svaistas-Balčiunas.

Po susirinkimo p. Biežienė visus pakvietė prie skanios arbatėlės. Maloniai besivaišindami susirinkę nei nepastebėjo, kad jau laikas skirstytis, nes atėjo pusiaunaktis.

Kuopos Korespondentas.

Edwardsville, Pa.

SLA 1 Kuopos Veikla

1951 metams kuopai vadovauti išrinkta valdyba šio sąstato:

Pirmininkas Jonas Večkys,
Vice pirm. Jonas Tumelis,
Sekretorius Juozas Kraužlys,
Iždininkas Simonas Matulevičius,
Iždo globėjai: Ignas Grigutis ir Feliksas Urbonas,
Protokolų sekr. Antanas Matulevičius,
Korespondentas Stanislovas Vaičiunas.

Prieš keliolika metų kuopa turėjo per 300 narių. Jos organizacinė veikla buvo gyva, produktinga. Šiuo metu narių skaičius maždaug tris kartus sumažėjęs. Visa eilė vyresniojo amžiaus narių išmirė, gi jų išsimokslinę vaikai, susiradę darbą plačiojoj Amerikoj, išvyko kitur. Tuo tarpu naujų narių prieauglius nežymus. Į šį anglių kasyklų rajoną tremtinių lietuvių mažai teatvyksta. Visi nariai yra vidutinio, vyresnio bei senyvo amžiaus. Jaunuolių — vaikų skyriuje priklauso vienintėlė mokyklos amžiaus mergaitė. Narių prieaugliaus problema neaiški. Tenka baimintis, kad tokioms sąlygoms esant istorinei SLA 1 kuopai nepertolimoj ateity reikės imtis energingų žygių ir jai dirbti.

Dabartinė kuopos valdyba narių prieaugliaus klausimu yra susirupinusi ir daro viską, kas įmanoma padaryti. Pageidaujama, kad ir patys kuopos nariai į šį klausimą daugiau dėmesio kreiptų ir talkininkautų valdybai.

Kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį, 1 valandą po pietų, Kingstono Šv. Trejybės lietuvių parapijos svetainėje daromi kuopos susirinkimai. Apart numatytos susirinkimo darbotvarkės duodama nariams proga sumokėti apdraudos mokesčius. Daugelio narių įprato į susirinkimus vėluotis. Pavėlavusieji sumoka mokesčius ir tarę sudiev išnyksta. Del narių nesidomėjimo kuopos veikla bet kuris sumanymas ar jautrus klausimas lieka nesvarstomas. Mes merdėjame. Praeina mėnesiai, metai, o tos veiklos nepergausu.

Energingai kartą pasiryžkime. Nors esame senstelėję, nuo sunkaus darbo pavargę, tačiau tik vieną kartą pabandykime buti punktualųs į musų susirinkimus ir, mes įsitikinsime, kad šį bei tą naudingo Lietuvai, lietuviams ir patys sau dar nuveikti pajėgiame.

Šiuo metu kuopoje yra 4 ligoniai: Juozas Malusevičius, gyv. 120 Grove St., Edwardsville, Jonas Gilda, gyv. Harding, Pa. (ukyje), Feliksas Urbonas, gyv. 139 Summerth St., Edwardsville, Motiejus Žekonis, gydosi Nesbit, Mem. Hospital Kingstone. Pastarasis susižeidė anglių kasyklose. Prietelius ir pažįstamus prašoma liginius lankyti.

SLA 1 Kp. Korespondentas.

Los Angeles, Calif.

SLA 75 Kuopos Metinis Vakaras Turėjo Gerų Pasekmių

Sausio 21 dieną, 1951 metais įvyko SLA 75 kuopos gražus dainos ir vaidybos vakaras, kuris tiekė vietos lietuviams įdomią programą ir linksmą vaišių-šokių pobuvį.

Buvo suvaidinta vieno veiksmo linksma komedija "Piršlybos". Vaidinimo dalyviai buvo: p. Olga Bakunienė, Kazys Barauskas ir Antanas Batkus. Jie visi puikiai atitiko savo rolėms, ir matomai turėjo malonumo juokinti žiurėtojus, o tai buvo tikrai smagaus juoko. Kaip ir kitados, režisura teko p. Stellai Batkienei, kuri niekuomet neatsisako kuopai pasidarbuoti.

Koncertinę programos dalį išpildė p. Helen Bartush-Swaggart, sopranas, ir tenoras John Smith, kurio pakvietimu pasirupino musų geroji dainininkė, jie abudu išpildė po keletą kurinių solo, ir porą duetu ištraukas iš operečių. Helen Swaggart, ne tik atrodė kaip tikra prima donna, bet buvo geroje nuotaikoje, o dar geresniam balse; jos interpretacija lietuviškų kurinių buvo žavinga ir parinkimas jų buvo puikiausias, k. t. Vanagaičio — Mamytė, Sarpaliaus — Dukruželė, Čerienės — klajonės; iš operos Carman — Seguidilla, buvo tiesiog pasiekta dininkės artistiškumo pati viršunė. Pasirodo, kad musų Helen kiekvienu savo pasirodymu scenoje, darosi žavingesne asmenybe ir balsu.

Po programos sekė šokiai grojant Stanley West orkestrai. Visa laiką veikė virtuvė ir baras, svečiai linksminosi, šoko ir vaišinosi, nuotaika buvo jauki. Vakaro ukvedė — biznio vedėja, buvo musų energingoji kuopos iždininkė Marė Aftukienė, kuri tas užduotis puikiai visuomet atlieka, šį kartą ji buvo paruošus svečių stalą programos dalyviams bei tiems nariams, kurie yra daug pasidarbavę kuopos gerovei, k. t. Petras Žilinskas su žmonele ir mamyte, Juozas ir Ona Masonai, be kurių pagelbos kuopos parengimai niekuomet neapsieina, tad šį kartą jie buvo vaišinami ir tuomi kuopa pareiškė padėką už jų darbuotę.

Labai gaila, kad musų naujas kuopos pirmininkas Vladas Šimonis buvo kiek susirgęs ir negalėjo parengiman atvykti ir svečius pasveikinti, tad ta maloni užduotis teko atlikti šių žodžių rašytojai.

Kuopos vardu čia reiškiu širdingiausią ačiu visiems, kurie minėtam vakarui paruošė ir pildė programą: vaidintojams, p. Olgai Bakunienei, Kaziui Barauskui, Antanui Batkui, režisierei Stellai Batkienei, dainininkams Helen Swaggart, John Smith, pianistei p. Ruth Buell. Taipgi visiems darbininkams, kurie kokiu nors darbu prisidėjo ir kurių čia nesugebu išvardinti. Gražus ačiu lioterijos suruošėjoms-vedėjoms.

Negalima praleisti nepastebėjus tai, kad musų daugelis narių yra labai nerangųs ne tik susirinkimų lankymu, bet ir kuopos parengimų. Kuopa juk turi 150 narių, tai jeigu visi atsilankytų ir pakviestų vieną kitą draugą, tai žiurėkite kiek turėtume publikos. Laikas jau rimčiau susidomėti kuops reikalais. Kitą nelabai girtiną ypatybę kai kurie musų nariai turi, tai laike programos kortom lošti, vietoje eiti į parengimo salę ir tuo įrodyti programos pildytojams ir jos ruošėjams, kad jų darbas vertas išklausymo, jie susėdę už durų tęsia savo "pokerį", o paprašyti sustoti, atsako labai neigiamai. Nuo to turėtumem susilaikyti, nes tas nesunku, kortos nepabėgs.

Adelė Nausiedas,
Korespondentė.

AUKŲ SKAIČIUS KOREJOJ

Iš Washingtono pranešama, kad iki šių metų vasario 2 dienos aukų skaičius Korėjoje siekė 47,388 asmenis.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo DR. S. BIEŽIS

Ką Aukštas Kraujo Spaudimas Reiškia?

4. Ženklai

Aukšto kraujo spaudimo priežastys, kaip pirmiau buvo sakyta yra labai neaiškios. Nekuriais atsitikimais tai yra žinoma, tačiau daugumoje iki šiol niekas negali tikrinančių davinių suteikti. Turint šią neaiškią padėtį, pati liga lieka kol kas sunkiai išaiškinama ir dar sunkiau gydoma gerų davinių sumetimais.

Bendrai kalbant reikia aiškiai pastebėti, kad kur bile ligos atsitikime iš pat jos pradžios pasireiškia didelis skausmas, sakysime krislas įkritęs į akį, kas pagamina tokį skausmą, kuris priverstinai be mažiausio atidėliojimo verčia ieškoti skubiausios pagalbos. Ta skubota pagalba skausmo verčiama dažniausia išeina ligonio naudai, nes neleidžia esamai ligai, kokia ji bebutų, įsigalėti ir ilgainiui paveikti žmogaus sveikatai. Tačiau yra daug ligų, kurios prasideda palengva be jokių žymių, kurios galėtų duoti bent mažą supratimą, jog asmeniui prisiartina pavojus, kuris neretai ilgainiui net užgniaužia gyvybę. Tai įžulus gyvybių naikinimas, kurio sulaikymui kol kas dar musų pastangos nėra pakankamai tvirtos ir užtikrinančios daugelyje atsitikimų.

Viena iš tokių įžulių ligų yra aukštas kraujo spaudimas, kuris dažniausia prasideda visai nejučiomis ir tęsiasi neretai mėnesiais, bet ir metais iki pasirodo tuli ženklai, kurie dažniausia esti visai neaiškųs ir be pasargos prisiartinančio didelio pavojaus. Kada aukšto kraujo spaudimo tuli ženklai pasireiškia, tai tuosyk neretai jau sunku kas gero bepadaryti ligoniui, nes tais atsitikimais įvyksta tulos kraujagyslėse nebeatitaisomi pasikeitimai.

Kada kraujo aukštesnis slėgimas asmeniui pradeda kilti, tai jis dažnai ilgoką laiką nič nieko nejaučia ir absoliučiai jokių ženklų nepasireiškia iki pareina laipsnio, kada svarbųs kuno sistemoje pasikeitimai įvyksta, kurių pasekoje jau ligonis pradeda jausti ką tai tokio negero. Tas negeras jau šiame laipsnyje reiškia labai dažnai rimtų pasekmių.

Tai taip dažnai pakilusio kraujo spaudimo ženklai kartais pradeda pasireikšti. Tačiau šiuomi noriu pastebėti, kad panašųs ženklai anaip tol dar nereiškia šios ligos buvimą. Yra ir daug kitų ligų, kurios panašius simptomus pagamina.

Kada asmuo sulaukęs 40 metų ir viršesnio amžiaus, rodos be jokios priežasties, t. y. nebuvęs sirgęs rimta liga ir šiaip jau nėra išvarginęs savo kuno jėgas, kurias normaliai bile asmuo gali pakelti, ne staigiai, bet povaliai pradeda jausti sunkesnį alsavimą, užsikosėjimą, kartais sunkumą kvėpuoti krutinėje, duslumą lipti laiptais aukštyn.

Kada tamstai ar man pasireiškia panašųs ženklai, kuriuos nepastebime, dažniausia save patiešindami, jog čia ne kokia bėda.

Bendrai Dirbdami Atstatysime Vasario 16 Dienos Akto Galią

VASARIO ŠEŠIOLIKTAI ARTĖJANT

Netrukus visi po visą platųjį pasaulį išblaškyti lietuviai minėsime Lietuvos valstybės nepriklausomybės paskelbimo trisdešimts trečiąją sukaktį. Normaliais laikais butų tai musų tautinio pasididžiavimo ir džiaugsmo šventė. Mes vertintume Lietuvių Tautos Tarybos 1918 metais vasario 16 dienos akto reikšmę, jo sukeltą musų tautoje entuziazmą, savanorių ir jaunutės Lietuvos kariuomenės bei Lietuvos šaulių žygius, krauju ir plienu tą aktą įgyvendinusius, Amerikos lietuvių neįkainuojamą paramą, tiek politinę, tiek medžiaginę, Lietuvos valstybei atsikurti, sutvirtėti ir gauti didžiųjų valstybių, ypač Jungtinių Amerikos Valstybių, teisinį pripažinimą. Mes minėtume atkaklias lietuvių tautos kovas, diplomatines ir kitokias, vestas tikslu gražinti Lietuvai jai teisėtai priklausiusias žemes rytuose, vakaruose, pietuose ir šiaurėje, ypač jos sostinę ir Nemuno žiotis. Mes pasidžiaugtume turėtais laimėjimais, pasimokytume iš padarytų klaidų ir gautų smugių, ir sustiprintume ryžtą naujiems žygiams.

Tačiau nuo to laiko, kai ir vėl del piktų kaimynų klastos sutemo Lietuvos laisvė, lietuvių tauta gyvena viena didžia mintimi, vienu didžiu siekimu — **išlaisvinti Lietuvos valstybę, atstatyti jos suverenių teisių vykdymą, atstatyti Vasario 16 dienos akto galią.** Tatai pakeitė musų tautos šventės prasmę. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimo paskirtis šiandien yra **sutelkti tai didžiai kovai, kurią mes vedame ir kurios lemiamas etapas sparčiai artėja, visas musų tautos jėgas, susiprasti del kelio, kuriuo turime eiti ir del priemonių, kurias turime pavartoti, pasiruošti naujiems bandymams ir naujiems žygiams.**

Politinis Lietuvos likimas yra neatjungiamas Europos ir net viso pasaulio politinio likimo dalis. Jį nulems didžiųjų valstybių politika ir jų jėgų santykis. Bendros pasaulio įvykių raidos mes nė paveikti, nė palenkti negalime. Bet kai tie įvykiai sudarys, kuo mes šventai tikime, prielankias sąlygas ir Lietuvos valstybei išsilaisvinti, visi mums taip gyvai rupimieji klausimai bus tik iš dalies sprendžiami didžiųjų valstybių kanceliarijose; praktiškas jų sprendimas vyks prie Nemuno, Neries ir prie Kuršių Marių. Priešindamiesi žiauraus okupanto užmačioms musų broliai ir sesės tėvynėje tą kovą jau ir dabar veda, — jų valios nepalaužė nė masiniai žudymai, nė masiniai trėmimai į Sibirą. Artėja ir musų eilė veikliai įsijungti į tą kovą, padaryti savo įnašą.

Laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai galime pagrįstai didžiuotis, kad ištikę musų tautą ir musų valstybę skaudus likimo smugiai musų ne tik nesuskaldė ir nepalaužė, bet priešingai mus dar labiau apjungė ir dar labiau užgrudinė musų ryžtą bekompromisiniai kovoti už musų tautos idealus. Šiandien mes esame dalyviai šio krašto ir visos civilizuotos žmonijos vedamos kovos su Kremliaus vadovaujamo pasaulinio komunizmo pasišovimu pavergti pasaulį.

Kad musų veikla butų sekminga, kad butų padaryta visa tai, kas turi buti padaryta ir ko iš musų reikalauja gyvenamas politinis momentas, kad į politinį darbą galėtų buti įtraukti visi tą darbą sugebą dirbti žmonės, reikalingos lėšos ir tai **didelės lėšos.** Jos reikalingos politinei ir informacinei veiklai šiame krašte, kurią atlieka Amerikos Lietuvių Taryba, jos skyriai ir įstaigos, jos reikalingos išlaikymui Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto ir jo plačiai išsišakojusiai veiklai, jos reikalingos išlaikymui visos eilės musų politinių, diplomatinių ir informacinių ekspozturų.

Kaip 1918-19 metais Lietuvos vyriausybės, taip dar labiau šiuo metu Lietuvos laisvinimo organų akys su viltimi kreipiamos į Ameriką. Žymi musų tautos dalis rado čia pastogę, daugelis ir naują tėvynę. Mųs gausingoji išeivija šiam krašte, tiek senesnioji, tiek dabar atvykusioji iš tremties, nėra nutraukusi ryšių nė su kraštu, iš kurio ji yra kilusi, nė su tauta, su kuria ją sieja kraujas. Ypač kritiškais musų tautai momentais musų senesnioji išeivija mokėdavo pademonstruoti jos tikrą meilę Lietuvai. Toks kritiškas momentas ir vėl artėja. Bile dieną gali išmušti dvyliktoji valanda. Vargas bus mums, jei ji užklups mus nepasiruošiusius, tinkamai neapsišarvavusius. Todel šiais metais vasario 16-ji turi buti minima **lėšų Lietuvos laisvinimui telkimo šukiu.** Priemonės — **ALT Vykdomojo Komiteto paskelbtas vajus ir pastovus apsidėjimas.** Pavartokime abi.

Pasauliniai įvykiai ir lietuvių tautos tragedija stato organizuotą musų visuomenę prieš naujus ir sunkius kvotimus. Aš noriu tikėti, kad ir šiuos kvotimus lietuviškoji ir patriotiškoji visuomenė garbingai išlaikys.

V. Sidzikauskas.

LITHUANIA CRUCIFIED

In Commemoration of February 16-th, The Republic of Lithuania Day

O Lithuania, fair Baltic's pride!
Once a great realm, an independent state.
Alas, today heart-rending is her fate
She is enslaved, denuded, crucified!

For no transgression of a pact or law,
Or expiation of a wrongful deed,
She is compelled to languish and to bleed
Under the pressure of the Red Bear's paw.

The World is silent about her ordeal,
And Heaven, too, is sad and overcast.
How long, how long her feeble breath will last
Under the impacts of the tyrant's heel?

O kindly West, O benevolent East
Why, in the name of everflaming Sun,
Feed inculpable nations one by one
To ever omnivorous Moscow's beast?

O ye free nations, O ye righteous lands
Lift up your voices ere it is too late!
A nation is a nation, small or great,
And must not die in the mad butcher's hands.

O ye just nations—Why stand still aside,
Fearfully gaze and tacitly permit,
Without a charge and proof, decree and writ,
A guiltless nation to be crucified?!

Nadas Rastenis.

TALKON

Nadas Rastenis

Sakykit lietuviai, sakykit mielieji,
Ar jums dar sapnuojas tie plotai žalieji —
Kur gėlės žydėjo ir dirvos bangavo —
Kur upės mirgėjo, gegutė kukavo?

Dabar ten lietuviai vergovėj dejuoja,
Ir grakščios sesutės gegutėm's kukuoja...

Čia snaudžiam sotučiai prie pečiaus šiltučio —
O ten alkis, baimė... mirties audra pučia...
Pikti maskovitai Lietuvą naikina —
Laukus grioviais kasa, miškus barais skina...

Pulkais senus, jaunus į Sibirą varo —
Prie Nemuno rengia naujus laukus karo...

Pabuskim lietuviai, raitokim rankoves —
Kovokim kaip bočiai ties Žalgiriu kovės!
Vaduokim tėvynę kol galim, kol laikas —
Kol jos nepasmaugė žiaurus bolševikas.

Taurion talkon telkim tautas, Visagalį —
Išlaisvinkim musų kalėjančią šalį!

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Šią Vasario Šešioliktąją švenčiame kitaip negu anasais, laisvės laikais. Ją kitaip švenčiame jau vienuoliktąjį kartą. Švenčiame be Lietuvos nepriklausomybės ir tautos laisvės. Šią Vasario Šešioliktąją švenčiame ne savo žemelėje, ne savo paskiai užsieniuose lietuvybei tik PLB galės teikti reikiamos pagalbos ir apsaugos. Darbas eina į pabaigą. Reikia tikėti, kad po Vasario Šešioliktosios tautinio atsinaujinimo ir sustiprinimo visos klutys ir abejonės PLB reikalu, kur jų yra atsiradusių, atkris ir netrukus galėsime džiaugtis Pasaulio Lietuvių Seimo susilaukę.

Kova brangus dalykas. Vieni žmonės, kad ir geriausia išrikiuoti nelaimės be pinigo. Mes šioj srity esame liudnoj padėty, liudnesnėj negu iki musų likimo draugai ir kaimynai. Pinigais apsirupinimo bare kovai už laisvę mums dar daug pasiliko padaryti. Musų broliai ir seserys pasilikę Lietuvoje savo tėvynės laisvei aukoja savo turtą, savo šeimos narius, savo sveikatą ir kraują bei gyvastis. Jiems nėra nieko brangesnio už Lietuvą ir jos laisvę. Ar galima tolygų aukingumą konstatuoti ir lietuvių gyvenančių laisvės kraštuose? Ne vieta ir ne laikas čia kelti tuos klausimus. Puvėsio grybelis pradeda apsėst daugelio musų sąžines. Ar daug yra tokių, kurie Lietuvos reikalams paaukotų bent savaitės uždarbį metams? Ar visi aukoja bent dienos uždarbį? Kokį nuošimtį aukoja Lietuvos reikalams tie, kurie pasineša į turtėjimą? Tautos Fondas badauja. Pajamos netikros. Be tikrų pajamų negalimas planingas ir Lietuvos laisvinimo darbas. Del pinigų trukumo negalima padaryti ir to, kas galima butų padaryti. Daugelis musų pačių ir norime matyti išlaisvintą Lietuvą ir kliudome tą darbą savo nusikalstamu "šykštumu" Lietuvos reikalams. Mes esame ne to ar kito krašto naujakuriai, bet su keleivio lazda rankose keliauninkai į savo tėvynę Lietuvą. Jei kur, kad ir ilgesniam laikui apsistojome, tai tik pasiganyti ir pasilsėti. Niekam nevalia nutrupėt nuo tos lietuviškos visumos, kuri turi grįžti į savo tėvų žemę. Musų šventa pareiga — parnešt savo tėvynei gausių jai reikalingiausių lauktuvių. Tarp jų turi užimti labai svarbią vietą gyvoji lietuviškoji jėga. Lietuvon turime grįžti ne tik tie ir tokie, kurie kokiais esame iš jos išvykę, bet žymiai vertingesni ir skaitlingesni. Istorijoj žinomi patriotai ragino savo tėvynei iš nelaimių vaduoti žmones ir vaikus įkeisti, mes bent savo palinkimus į tai, be ko galima gyventi, atmeskim vardan tos Lietuvos. Mes bent Lietuvai pirmą vietą užleiskim ne tik širdyse ir liežuviuose, bet ir savo išlaidų sąmatose ir piniginėse. Šios didžiosios Vasario Šešioliktosios šventės proga patys sau pasisakykime kiek ligi šiol esame paaukoję Tėvynės laisvei ginti ir pasiklausykime, ką į tai pasakys musų lietuviškosios sąžinės.

Musų aukos bus ne tik musų pareigos tėvynės atžvilgiu atlikimas, ir sąžinės reikalavimo patenkinimas, bet bus moralinis pasas įžengti į laisvąją tėvų žemelę, bus įgaliojimas ir teisė mindžioti tą žemelę, kuri dar garuos tų musų brolių krauju, kurie jį praliejo už savo tėvynės laisvę. Kokia teise ir kokia drąsa galėsi, lietuvimryžtis grįžti į tėvynę, jei jos laisvės reikalams aukojai tik tuos trupinius, kurie nubyrėjo nuo tavo stalo?

Šių metų Vasario Šešioliktosios šukis— VISA LIETUVAI — ir pinigas ir gyvybė, jei ji jos pareikalaus.

Tad į darbą į darbą, kaip Dievas įsakė ir
Uždegę meile sau krutines
Į kovą stokim milžinais. (Maironis)

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Tremtis, 1951 m. sausio 27 d.

Chicago, Ill.

SLA 134 Moterų Kuopos Veikla

Sausio mėnesio susirinkimas buvo nepaprastai skaitlingas narėmis. Ypač džiugu, kad musų naujosios narės gyvai domisi organizacijos reikalais.

Perrinkta 1951 metams aklamacijos budu ta pati valdyba:

Pirmininkė Emilija Miller iš Evanston, Ill.,
Vice pirm. Juzefa Kriščiunienė,
Užrašų sekr. Joana Bučinskaitė,
Finansų sekr. ir iždininkė K. Katkevičienė.
Iždo globėjos Kazimiera Jakubkienė ir Sofija Ladigienė,
Kuopos dr. Dr. S. Biežis,
Šeimininkė A. Bučinskienė.

Paaukota Immegrant Protective League 10 dolerių ir Chicago Tumor Institute 10 dolerių.

Visų valdybos narių metiniai pranešimai buvo priimti ir užgirti. Finansų sekr. ir iždininkės, knygų ir turto patikrinimo komisijos, ir organizatorių pranešimai palikta sekančiam susirinkimui, nes p. K. Katkevičienei sunkiai susirgus nebuvo galimybių minėtus pranešimus prirengti.

Įteikiant narystės paliudymus, pirmininkei p. E. Millerienei teko gerokai padirbėti, nes priėmėjų—naujų narių buvo arti 20. Budinga paminėti, kad priėmėjų bury buvo ir p. Ona Karanauskienė su savo 3 dukromis: Onute, Elzyte ir Birute. Jos visos neseniai iš tremties atvykusios ir įvertindamos šios kuopos jas tremtyje globojimą pirma proga visos keturios įsirašė į SLA. Ypatingai buvo malonus įspudis, kai pati jauniausia (4-rių metų) Birutė Karanauskaitė priėjo narystės paliudymą priimti, ji buvo užkelta ant aukštesnės pakojos, nepaprastai gražiai pasikloniojus pasakė: "Dabar ir aš esu SLA 134 kuopos narė ir labai džiaugiuosiu". Visos narės Birutę sveikino gausiais aplodismentais.

Ir vėl kuopos darbščiosios narės ruošia pasilinksminimo vakarą vasario 25 dieną, sekmadienį, Hollywood svetainėj, 2417 W. 43 gatvė. Pradžia 4 valandą po pietų. Visus iš anksto kviečiame atsilankyti. Bus visiems davonų ir skanių vaišių.

Kuopoje įsigyvenusiu papročiu po susirinkimo gimtadienių proga buvo pagerbtos šios narės: pirmininkė Emilija Miller, Marija Cohn, Akvilė Jodžunas, Ona Gussen, Bronė Urbonas, Elzbieta Klimka ir Helen Jokubonis. Visoms sudainuota Ilgiausių Metų ir daug įvairių dainelių, ir pavaišinta visokiais skanėsiais.

Kores-tė.

Aliquippa, Pa.

SLA 247 Kp. Susirinkimas

Pranešu SLA 247 kuopos nariams, kad sekantis susirinkimas įvyks vasario 25 dieną, 2 valandą po pietų, pas draugus Einikius, 1501 Green St., Aliquippa, Pa.

Kadangi praeitas susirinkimas neįvyko del didelės slidumos, tai šiame susirinkime dalyvaukite ir užsimokėkite už kelis mėnesius, kad neliktumet suspenduoti. Yra ir kitų svarbių SLA 247 kuopos reikalų aptarimui.

J. Plečkaitis,
SLA 247 kuopos sekr.

Cicero, Ill.

SLA 301 Kuopos Metinė Atskaita

146 narių duoklės įvairių skyrių	$3,661.01
Balansas iš praeitų metų	121.64
Centran pasiųsta	3,479.75
Kuopos metiniai išmokėjimai, k. t. valdybos algos	57.00
Įvairios aukos labdaringiems tikslams	151.85

Iš tos sumos stambiausia auka SLA seimui.

Su pradžia šių metų togėse, vieniši, išblaškyti, išskirstyti, nesuprantami ir niekinami, prarymotomis rankomis ir pražiurėtomis akimis, sugeltomis širdimis ir su nuolatiniu klausimu lupose — kada gi, Viešpatie, kada baigsis musų kančios ir kada vėl grįšime į savo laisvą Lietuvėlę, į savus apleistuosius namelius. Dar sunkiau ją švenčia musų broliai ir sesės, kurie pasiliko savo gimtoj šalelėj. Jie ją švenčia savo tautiečių ir savo pačių kraujo ir ašarų klanuose; vietoj linksmos dainos klausosi širdį veriančių skausmų, dejonių; juos slegia sunki priešo apgaulė, priespauda, tokia, kokios pasaulis nėra matęs. Jie švenčia žiurėdami į kryžiuojamąją tautą, tuštinamą tėvynę ir lietuviškų galvų mažinimą. O tačiau ir šiose sąlygose mes švenčiame Vasario Šešioliktąją. Kodel? Ugi todel, kad ji yra musų tautinė velykinė, kad mes tą dieną perkratome savo tautinę sąžinę ir patikriname, ar mes dar einame Lietuvos keliu, ar jau išsukome į svetimuosius klystkelius; ar mes dar kvėpuojame savu lietuviškuoju oru ir gyvename lietuviškuoju gyvenimu, ar jau pasijutome be lietuviškosios galios ir siekimų. Ar mes visa atiduodame Lietuvai ir sau pasiliekame tik tai, kas nuo jos atlieka, ar atvirkščiai — jai duodame tik tai, kas atlieka nuo musų. Šiose sąlygose Vasario Šešioliktoji — tai pasitikrinimo, apgailėjimo, pasirįžimo, pasitaisymo ir susistiprinimo šventė. Ji mums ir dabar kaip buvusi nepalaužiamoms jėgoms kovai už tėvynės laisvę įgyti, sunkioms kliutims nugalėti, didiems vargams nepalužus pakelti, bandomoms viltims gaivinti, visuomet jaunai ir tyrai lietuviškai sąžinei išlaikyti ir didvyriškam kovingumui palaikyti ir stiprinti, neišsemiamas šaltinis. Vasario Šešioliktoji mums yra dabar tautinio apsivalymo, sustiprinimo ir įsirikiavimo į geriausių Lietuvos vaikų plieno kieto rikes, kovojančias už savo tėvynės laisvę ir savo tautiečių garbę ir gerovę. Tad švęskime ją taip, kad iš to daugiausia laimėtų Lietuva. Švęskime ir Dievo pagalbos paprašę ir savo visas jėgas ir išteklius be jokių rezervų ir be jokių gudragalviavimų tėvynei pavedę.

Kova sunki ir žutbutinė. Kova ne tik Lietuvos su raudonuoju priešu, bet visos žmonijos. Jos visos likimas kartu bus sprendžiamas. Žmonija pasaulio raudonąjį priešą jau pažino ir pradeda imtis reikiamų priemonių su juo kovoti. Dangus niaukiasi. Juodi debesys telkiasi ir ties musų galvomis, bet po tais debesimis šviesi saulutė ir gerojo rytojaus viltys slepiasi. Visas pasaulis tai didžiajai ir žutbutinei kovai rikiuoja visas savo jėgas ir joms visoms vieną vadą paskiria. Mes turėsime kovoti bendrajame fronte su visa žmonija, bet kovosim kaip Lietuva, todel pirmiausia patys turime savo jėgas suburti ir išrikiuoti su viena vyriausiaja vadovybe priešaky. Ta vyriausioji vadovybė yra — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jis stojo į Lietuvos laisvinimo darbą visos politiniai organizuotos visuomenės pavedamas ir laiminamas. Jį tokiu pripažino visa tremtiniškoji ir emigratinė visuomenė, su juo kaipo tokiu, kad ir be oficialaus pripažinimo skaitosi kitų valstybių vyriausybės, bet kas svarbiausia — jį tokiu ir tai vienatiniu užsieniuose, pripažino ir patvirtno Lietuvoje susikuręs vyriausias krašto rezistenciją apjungiąs organas. Tad telktis apie Vyriausią Lietuvos Išlaivinimo Komitetą, pasiduoti jo vadovybei ir autoritetui — kiekvieno lietuvio pareiga. Kova su VILKu, jo darbų trukdymas — Lietuvos reikalams kenkimas. Visos lietuviškosios jėgos užsieniuose darniai išrikiuotos kovai už Lietuvos laisvę, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vadovybėje. Apsijungę ir apsivienijępolitinėje srityj, taip pat turime atlikti ir kitose srityse. Turima galvoje vaidmenį Lietuvos laisvinimo darbe, kokio, jokia jėga neatliks. Ir pavojuj atsidurusiai užsieniuose lietuvybei tik PLB galės teikti reikiamos pagalbos ir apsaugos. Darbas eina į pabaigą. Reikia tikėti, kad po Vasario Šešioliktosios tautinio atsinaujinimo ir sustiprinimo visos klutys ir abejonės PLB reikalu, kur jų yra atsiradusių, atkris ir netrukus galėsime džiaugtis Pasaulio Lietuvių Seimo susilaukę.

Kova brangus dalykas. Vieni žmonės, kad ir geriausia išrikiuoti nelaimės be pinigo. Mes šioj srity esame liudnoj padėty, liudnesnėj negu iki musų likimo draugai ir kaimynai. Pinigais apsirupinimo bare kovai už laisvę mums dar daug pasiliko padaryti. Musų broliai ir seserys pasilikę Lietuvoje savo tėvynės laisvei aukoja savo turtą, savo šeimos narius, savo sveikatą ir kraują bei gyvastis. Jiems nėra nieko brangesnio už Lietuvą ir jos laisvę. Ar galima tolygų aukingumą konstatuoti ir lietuvių gyvenančių laisvės kraštuose? Ne vieta ir ne laikas čia kelti tuos klausimus. Puvėsio grybelis pradeda apsėst daugelio musų sąžines. Ar daug yra tokių, kurie Lietuvos reikalams paaukotų bent savaitės uždarbį metams? Ar visi aukoja bent dienos uždarbį? Kokį nuošimtį aukoja Lietuvos reikalams tie, kurie pasineša į turtėjimą? Tautos Fondas badauja. Pajamos netikros. Be tikrų pajamų negalimas planingas ir Lietuvos laisvinimo darbas. Del pinigų trukumo negalima padaryti ir to, kas galima butų padaryti. Daugelis musų pačių ir norime matyti išlaisvintą Lietuvą ir kliudome tą darbą savo nusikalstamu "šykštumu" Lietuvos reikalams. Mes esame ne to ar kito krašto naujakuriai, bet su keleivio lazda rankose keliauninkai į savo tėvynę Lietuvą. Jei kur, kad ir ilgesniam laikui apsistojome, tai tik pasiganyti ir pasilsėti. Niekam nevalia nutrupėt nuo tos lietuviškos visumos, kuri turi grįžti į savo tėvų žemę. Musų šventa pareiga — parnešt savo tėvynei gausių jai reikalingiausių lauktuvių. Tarp jų turi užimti labai svarbią vietą gyvoji lietuviškoji jėga. Lietuvon turime grįžti ne tik tie ir tokie, kurie kokiais esame iš jos išvykę, bet žymiai vertingesni ir skaitlingesni. Istorijoj žinomi patriotai ragino savo tėvynei iš nelaimių vaduoti žmones ir vaikus įkeisti, mes bent savo palinkimus į tai, be ko galima gyventi, atmeskim vardan tos Lietuvos. Mes bent Lietuvai pirmą vietą užleiskim ne tik širdyse ir liežuviuose, bet ir savo išlaidų sąmatose ir piniginėse. Šios didžiosios Vasario Šešioliktosios šventės proga patys sau pasisakykime kiek ligi šiol esame paaukoję Tėvynės laisvei ginti ir pasiklausykime, ką į tai pasakys musų lietuviškosios sąžinės.

Musų aukos bus ne tik musų pareigos tėvynės atžvilgiu atlikimas, ir sąžinės reikalavimo patenkinimas, bet bus moralinis pasas įžengti į laisvąją tėvų žemelę, bus įgaliojimas ir teisė mindžioti tą žemelę, kuri dar garuos tų musų brolių krauju, kurie jį praliejo už savo tėvynės laisvę. Kokia teise ir kokia drąsa galėsi, lietuvimryžtis grįžti į tėvynę, jei jos laisvės reikalams aukojai tik tuos trupinius, kurie nubyrėjo nuo tavo stalo?

Šių metų Vasario Šešioliktosios šukis— VISA LIETUVAI — ir pinigas ir gyvybė, jei ji jos pareikalaus.

Tad į darbą į darbą, kaip Dievas įsakė ir
Uždegę meile sau krutines
Į kovą stokim milžinais. (Maironis)

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Tremtis, 1951 m. sausio 27 d.

Chicago, Ill.

SLA 134 Moterų Kuopos Veikla

Sausio mėnesio susirinkimas buvo nepaprastai skaitlingas narėmis. Ypač džiugu, kad musų naujosios narės gyvai domisi organizacijos reikalais.

Perrinkta 1951 metams aklamacijos budu ta pati valdyba:

Pirmininkė Emilija Miller iš Evanston, Ill.,
Vice pirm. Juzefa Kriščiunienė,
Užrašų sekr. Joana Bučinskaitė,
Finansų sekr. ir iždininkė K. Katkevičienė.
Iždo globėjos Kazimiera Jakubkienė ir Sofija Ladigienė,
Kuopos dr. Dr. S. Biežis,
Šeimininkė A. Bučinskienė.

Paaukota Immegrant Protective League 10 dolerių ir Chicago Tumor Institute 10 dolerių.

Visų valdybos narių metiniai pranešimai buvo priimti ir užgirti. Finansų sekr. ir iždininkės, knygų ir turto patikrinimo komisijos, ir organizatorių pranešimai palikta sekančiam susirinkimui, nes p. K. Katkevičienei sunkiai susirgus nebuvo galimybių minėtus pranešimus prirengti.

Įteikiant narystės paliudymus, pirmininkei p. E. Millerienei teko gerokai padirbėti, nes priėmėjų—naujų narių buvo arti 20. Budinga paminėti, kad priėmėjų bury buvo ir p. Ona Karanauskienė su savo 3 dukromis: Onute, Elzyte ir Birute. Jos visos neseniai iš tremties atvykusios ir įvertindamos šios kuopos jas tremtyje globojimą pirma proga visos keturios įsirašė į SLA. Ypatingai buvo malonus įspudis, kai pati jauniausia (4-rių metų) Birutė Karanauskaitė priėjo narystės paliudymą priimti, ji buvo užkelta ant aukštesnės pakojos, nepaprastai gražiai pasikloniojus pasakė: "Dabar ir aš esu SLA 134 kuopos narė ir labai džiaugiuosiu". Visos narės Birutę sveikino gausiais aplodismentais.

Ir vėl kuopos darbščiosios narės ruošia pasilinksminimo vakarą vasario 25 dieną, sekmadienį, Hollywood svetainėj, 2417 W. 43 gatvė. Pradžia 4 valandą po pietų. Visus iš anksto kviečiame atsilankyti. Bus visiems davonų ir skanių vaišių.

Kuopoje įsigyvenusiu papročiu po susirinkimo gimtadienių proga buvo pagerbtos šios narės: pirmininkė Emilija Miller, Marija Cohn, Akvilė Jodžunas, Ona Gussen, Bronė Urbonas, Elzbieta Klimka ir Helen Jokubonis. Visoms sudainuota Ilgiausių Metų ir daug įvairių dainelių, ir pavaišinta visokiais skanėsiais.

Kores-tė.

Aliquippa, Pa.

SLA 247 Kp. Susirinkimas

Pranešu SLA 247 kuopos nariams, kad sekantis susirinkimas įvyks vasario 25 dieną, 2 valandą po pietų, pas draugus Einikius, 1501 Green St., Aliquippa, Pa.

Kadangi praeitas susirinkimas neįvyko del didelės slidumos, tai šiame susirinkime dalyvaukite ir užsimokėkite už kelis mėnesius, kad neliktumet suspenduoti. Yra ir kitų svarbių SLA 247 kuopos reikalų aptarimui.

J. Plečkaitis,
SLA 247 kuopos sekr.

Cicero, Ill.

SLA 301 Kuopos Metinė Atskaita

146 narių duoklės įvairių skyrių	$3,661.01
Balansas iš praeitų metų	121.64
Centran pasiųsta	3,479.75
Kuopos metiniai išmokėjimai, k. t. valdybos algos	57.00
Įvairios aukos labdaringiems tikslams	151.85

Iš tos sumos stambiausia auka SLA seimui.

Su pradžia šių metų kuopos iždas beveik tuščias, lieka tik 37.12

Nauja kuopos valdyba ir narių geri norai bėgyje metų iždą vėl padidins. Iš narių tenka girdėti nusiskundimai, kad duoklės didelės, o pašalpa sumažinta ir tt.

Štai kaip musų kuopos narių duoklės paskirstytos:

Apdraudos duoklių Centran pasiųsta	$2,503.57
Ligoje pašalpos	537.60
SLA reikalams	251.90
N. ir N. Fondui	30.82
Jaunamečių duoklės	131.86
Įvairių smulkmenų, k. t. kaucija, paliudymai ir tt.	24.00
Viso	$3,479.75
Iš Centro gavome pomirtinių	$2,859.00
Pašalpos ligoje	402.00
Grąžinta permokėtos duoklės	25.44
Dr. kvotėjui	62.00
Viso	$3,348.44
Centrui lieka	$131.31

Tai mažas perviršis ir nėra jokios ateities, už tad seimas ir nutarė ligoje pašalpą mokėti už trumpesnį laiką.

SLA 301 Kuopos Valdyba 1951 Metams

Pirm. E. Yerusevich,
Vice pirm. J. Mackus,
Nutarimų sekr. V. Deveikis,
Iždin. K. Genis,
Finansų sekr. K. P. Deveikis,
Iždo globėjai M. Tribičius ir S. E. Brice (Bružikas),
Maršalka K. Spitlius,
Dr. kvotėjas Dr. A. Montvidas,
Organizatorius J. Krivickas.

Kuopos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą pirmadienį, 7:30 valandą vakare, Lukštos svetainėje, 1500 South 49-th Avenue, Cicero, Illinois.

S. F. Brice,
Michael M. Tribičius,
K. P. Deveikis, org.

BĖGA NUO KOMUNSTŲ.— Italijoje iš komunistų partijos išstojo 14 jos žymių veikėjų ir vadų.

Los Angeles, Calif.

Trumpos Žinutės

SLA 75 kuopos šių metų valdybą sudaro dauguma naujai atvykę lietuviai: pirm. Vl. Simonis, vice pirm. M. Steponavičienė, fin. sekr. N. Mockus, iždin. M. Aftukienė, prot. sekr. J. Vidziunas, organiz. P. Žilinskas, iždo globėjai L. Lašas ir A. Nausienienė.

Sausio 21 dieną įvykęs S. L. A. koncertas buvo sekmingas visais žvilgsniais.

Lietuvių Daininkų Klubas sausio 28 dieną pastatė scenoje operetę "Kuprotas Oželis". Chorui vadovauja Juozas Ąžuolaitis.

Vasario 17 dieną įvyks A. L. T. rengiamas vasario 16 d. minėjimas, kuriame pagrindinę kalbą pasakys prof. M. Biržiška.

"L. D." magazino koncertas įvyks balandžio 1 dieną North Stros Auditorijoje.

S. M.

Amerikos Lietuvių Veikla

Gražiu Koncertu Paminėta Vienybės Sukaktis

New York, N. Y. — Vienybės savaitraščio 65 metų jubiliejus, sekmadienį, vasario 4 d. Webster salėje, paminėta puikiu koncertu ir gausiai atsilankiusia publika. Vakarui tinkamą kalbą pasakė dabartinis Vienybės leidėjas ir vyr. redaktorius Juozas Tysliava. Čia pat buvo paminėti ir iššaukti anksčiau buvę Vienybės leidėjai, buvę direktoriai, artimieji bendradarbiai bei spaudos rėmėjai. Anot prelegento "Vienybė kurėsi tais laikais, kada skaitančių jų skaičius buvo galima rankų pirštais suskaityti, rašyti mokančių dargi mažiau..."

Jubiliejinio koncerto programą pradėjo baritonas Stasys Liepas išpildydamas keletą lietuviškų kurinių iš operos arijų.

Didžiausias dėmesis antras buvo lyrinis sopranas Joan Francis, pirmu kartu dainavusi lietuviams ir Florence Korsakaitė, dramatinis sopranas, kurią publika tiesiog pamilo... Jos balsas gana turtingas.

Joan Francis, gražia ir elegantiška scenos laikysena ir tobulai išpildė Puccini, Kačanausko, Vanagaičio, Leoncavalio, Kreisler ir Friml kurinių. Dainininkė triukšmingai kelis kartus buvo publikos iššaukta.

Florence Korsakaitė publikai suteikė Gounod, Tallat Kelpšos, Šimkaus, Verdi ir kt. kurinius. Neabejojamai musų Florence, turi gražią ateitį dainos pasaulyje.

Hollywood'o balerina Janina Frostona ir mums pažįstamas Alfa Liepinas duetu ir solo pašoko sudėtingų numerių. Baleto scena mums lietuviams yra dar naujas dalykas. Šokikai publiką užimponavo su Chopino Poleneze.

Vitalis Žukauskas papasakojo jumoristinių dalykų. Visiems solistams akomponavo pianistas Aleksas Mrozinskas. Jis yra nepakeičiamas.

Skaitlingos publikos tarpe buvo svečių iš tolimesnių ir aplinkinių Naujosios Anglijos kolonijų. Šokančiuosius linksmino Ad. Jezavito orkestras.

Bendrai, Vienybės kasmetiniai koncertai, ypačiai šis jubiliejinis, buna turtingi meniškai ir visuomet skaitlingi.

Petras Juknys.

New York, N. Y.

Lietuvos Nepriklausomybės Sukakties Minėjimas

Sekantį sekmadienį, vasario 18 dieną, erdvioje Webster Hall, 119 East 11-th Street, 4 valandą po pietų įvyks Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 33 metų sukaktits minėjimas.

Į šią reikšmingą lietuvių tautai šventę privalo susirinkti visi geros valios lietuviai ir lietuvaitės, gyvenanti New Yorke ir apylinkėse, pasiklausyti kalbų ir meninės programos, taipgi pareikšti griežtą protestą prieš dabartinius Lietuvos grobonis ir žmonių pavergėjus.

Pasibaigus kalboms ir meninei programai, bus šokiai gerai J. Thomo orkestrai grojant, tai mylintieji šokti galėsite smagiai pasišokti ir draugiškoje nuotaikoje laiką praleisti iki pusiaunakčio.

Taigi sekančio sekmadienio popietį lai visi keliai ir visus veda į Webster Hall patalpas atžymėjimui savo senos Tėvynės Lietuvos istorinę sukaktį!

Kvietimas Žurnalistams

New Yorko ir jo apylinkėse gyvenančių Lietuvos Pabėgėlių Spaudos Darbuotojų butino susiorganizavimo reikalu pasitarimas kviečiamas š. m. **vasario 17 dieną,** šeštadienį, 3 valandą po pietų, Lietuvių Informacijos Centro (LAIC) bustinėje, 233 Broadway, N. Y. C. (Woolworth rumuose), butas 3012, 30 aukšte. Atskirų kvietimų nebus.

Organizatoriai.

Paterson, N. J.

Rengiamės Minėti Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktį

Patersono draugijų atstovai laikė kelis pasitarimus reikale Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo. Iš paskutinio pasitarimo paaiškėjo, kad jau paimta Lenkų svetainė, 80 Godwin Avenue, vasario 25 dienai ir tą dieną įvyks minėjimas. Pradžia 4 valandą po pietų.

Bus lietuvių svetimtaučių žymių kalbėtojų. Iš lietuvik kalbės: Vienybės redaktorius J. Tysliava ir kun. Pikturna.

Vietiniai ir apylinkės lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti. Įžangos nebus. Taigi vasario 25 dieną Lietuvos istorinėje šventėje visi bukite. Be kalbų bus graži meninė programa, tad atsilankiusieji busite patenkinti.

Kviečia Draugijų Komitetas.
Juozas Treinis.

So. Boston, Mass.

Minėsime Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktį

Lietuvos nepriklausomybės 33 metų sukakties minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 18 dieną, South Boston High School Auditorijoj, G Street ir Thomas Park, South Boston, Mass. Pradžia 2 val. po pietų.

Bus įvairi meninė ir kalbų programa, tad visi vietos lietuviai dalyvaukite savo tautos istirinėje šventėje.

Minėjimą ruošia ir visus kviečia Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius ir visos patriotinės organizacijos.

Koresp.

Worcester, Mass.

Minėsime Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktį

Lietuvai Remti Draugijos pirmas skyrius rengia Vasario 16 paminėjimą **vasario 18 dieną, Lietuvių Piliečių Klubo Svetainėje, 12 Vernon gatvė.**

Dainuos Moterų Klubo Choras, vedamas M. Meškienės, "Meno Ratelio" Choras vedamas muziko Snarskio, dalyvaus Lietuvių Karo Veteranų postas ir Bugnų ir Trimitų orkestras.

Kalbės kongresmonas Harold D. Donchue, daktaras Cirtautas, adv. A. Milleris ir kiti.

Taigi vietos ir apylinkės lietuviai nepraleiskite šios progos ir visi dalyvaukite virš minėtą dieną šiame svarbiame minėjime. Kviečia visus komitetas. Įžanga dykai. **J. K.**

Binghamton, N. Y.

Minės Lietuvių Tautos Šventę

Šių metų vasario 25 dieną, Lietuvių Svetainėje, 315 Clinton St., 2:30 valandą po pietų, Binghamtono Lietuvių Taryba rengia paminėjimą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 33 metų sukakčiai atžymėti.

Programa susidės iš kalbų ir meninės dalies. Kalbės Stasys Gegužis iš Mahanoy City, Pa., buvęs daug metų SLA prezidentas, žymus visuomenės darbuotojas. Taipgi kalbės Dr. Juozas Mačys, vietos klebonas kun. Emilius Krancevičius ir kiti.

Koncertinę dalį išpildys šv. Juozapo parapijos choras, vadovaujant vargonininkei Mary Zalner. Jaunieji lietuviai šoks tautiškus šokius, bus dainos, deklamacijos. Taipgi bus priimtos atitinkamos rezoliucijos.

Kiekvieno lietuvio pareiga atsilankyti į šios šventės minėjimą ir pareikšti protesto balsą prieš žiauriojo okupanto musų tautos naikinimą ir materialiai prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo darbų.

Rengėjai.

Pittston, Pa.

Minės Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimą

Vietinis ALT ir BALF skyrius Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengia sekmadienį, vasario 18 dienos vakare, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 91 No. Main St.

Bus labai įdomu matyti estradoje lietuvių tautiškus šokius, kuriuos išpildys šios apylinkės lietuvių tremtinių grupė, kurios keturios poros, grojant armonika, pašoks tautiškus šokius. Tai bus naujanybė dalyviams.

Pasitikima, kad lietuviai į šį parengimą gausiai atsilankys ir rinkliavoj duosniai parems šelpimą tremtyje esančių lietuvių ir kovą už Lietuvos išlaisvinimą. **A. Galinskas.**

Paieškojimai

Onos Kundrotaitės (Anna Condrat) palikimas.

Giminės ar žinantieji apie Jankaičių km., Raseinių apskr. gyventojus **Kundrotus (Condrat):** Karolį, Karolę, Konstanciją, Katrę (Katie), Juzefą (Josephine), Georgie (Jurgis) ir Antaniną.

Atsiliepti prašome į:

Consulate General of Lithuania,
41 West 82-nd Street,
New York 24, N. Y.

Radio Žinios

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. Lietuvos Nepriklausomybės apvaikščiojimo programa ateinantį sekmadienį, Vasario 18 dieną, per stotį WBMS, 1090 kilocycles (½ colio nuo didžiosios WBZ stoties ant Tamstų radio rodyklės), 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

1—Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupės Trio:
a) Kankdėmis Ona Ivaškienė, pianu Marijona Valatkienė, akordionu Rymantas Ivaška.
2—Bostono Jaunesniųjų Skaučių ir Skautų Draugovė vaidins ištrauką iš rašytojo Balio Sruogos knygos "Giesmė apie Gediminą"—"Gedimino sapną". Vadovauja Lidija Čepienė.
3—Kalbės adv. A. O. Šalna, Lietuvos Garbės Konsulas.
4—Magdutės Pasaka.

Po programai prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS, Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami programo įspudžius, o biznio reikalais rašykit radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiu.

Steponas Minkus.

LAISVĖS MOBILIZACIJOS VAJUS

Amerikos Lietuvių Taryba, vykdydama Laisvės Mobilizacijos Vajų, siekia:

1) Lietuvos laisvinimo darbams sukelti $100.000.

2) Įgyvendinti idėją, kad, pastovioms pajamoms Lietuvos laisvinimo akcijai patikrinti, visi sąmoningi tautiečiai apsidėtų nuolatiniais ragliariais mokesčiais.

3) Dar labiau išplėsti Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą visame krašte, organizuojant ALT skyrius, kur jų dar nėra, ir įtraukiant į darbą daugiau draugijų ir paskirų asmenų.

4) Kiek galima plačiau paskleisti Lietuvos laisvės idėją amerikiečių visuomenėje per spaudą, asmeniniais kontaktais ir kitais galimais budais, gauti valdžios žmonių ir įtakingų asmenų paramą Lietuvai.

Iš bendros Laisvės Mobilizacijos Vajaus sumos $100.000 atskiroms vietovėms ir valstybėms numatytos tokios kvotos:

Illinois	**$30,000**
Chicago	27,000
Rockford	1,500
East St. Louis	400
Springfield	600
Kitos vietos	500
Connecticut	**$12,000**
Waterbury	5,000
Hartford	2,000
New Briatain	1,000
New Haven	1,000
Manchester	500
Ansonia	500
Stamford	500
Kitos vietos	1,500
Massachusetts	**$12,000**
Boston	5,000
Worcester	1,500
Brockton	1,500
Lawrance	1,000
Norwood	1,000
Cambridge	500
Lowell	500
Kitos vietos	1,000
Pennsylvania	**$10,000**
Pittsburgh	4,000
Philadelphia	3,500
Shenandoah	500
Scranton	200
Chester	200
Wilkes Barre	800
Pittston	300
Kitos vietos	1,000
New York	**$8,000**
New York	5,000
Rochester	1,500
Binghamton	500
Great Neck	300
Buffalo	200
Amsterdam	500
Michigan	**$6,000**
Detroit	4,500
Custer	500
Grand Rapids	500
Kitos vietos	500
Ohio	**$5,000**
Cleveland	3,000
Dayton	600
Akron	500
Toledo	400
Kitos vietos	500
New Jersey	**$5,000**
Kearny	1,000
Paterson	800
East Orange	500
Linden	500
Elizabeth	600
Phillipsburg	200
Newark	300
Cliffside	300
Bayonne	300
Kitos vietos	500
Wisconsin	**$3,000**
Racine	$1,500
Milwaukee	500
Kenosha	500
Sheboygan	200
Kitos vietos	300
Indiana	**$2,000**
Gary	1,500
Kitos vietos	500
Maryland	**$2,000**
Baltimore	2,000
California	**$2,000**
Los Angeles	2,000
Florida	**$1,000**
Miami	1,000
Kitos valstybės	**$2,000**
Nebraska	500
Maine	500
Rhode Island	500
Iowa, Missouri ir kt.	500

Su viltim ir ryžtingumu vieningai stokime į darbą, kad šis musų pajėgų ir lėšų mobilizacijos Vajus Lietuvos laisvei butų kuosekmingiausias.

Amerikos Lietuvių Taryba
Vykdomasis Komitetas

Pasaulio Lietuvių Karių Mėnesinis Žurnalas

KARYS

Nuo 1951 metų pradžios KARYS eis periodiškai, kaip mėnesinis iliustruotas žurnalas. KARIO talkon jungiasi visa eilė žymių bendradarbių—karių ir nekarių: publicistų, rašytojų, foto menininkų.

KARIO prenumerata metams—$4.00
pusmečiui ---------- $2.50
atskiras nr. ------ 45 cent.

Redakcijos ir administracijos adresas:

KARYS
156 Steamboat Road Great Neck, L. I. N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 33 Metinis Iškilmingas Minėjimas Įvyks

Sekmadienį, Vasario-Feb. 18 d., 1951
WEBSTER HALL
119 East 11th Street, New York, N. Y.

Pradžia 4:00 valandą po pietų
Kalbės Lietuviai Kalbėtojai:
ALT Pirm. ir Draugo Redaktorius L. ŠIMUTIS,
ALT Narys ir Vienybės Redaktorius J. TYSLIAVA,
Buv. Lietuvos Min. V. SIDZIKAUSKAS ir p. J. PAKALKA
Yra pakviesti ir amerikiečiai kalbėtojai.

DAINUOS SOLISTAI:
IZABELĖ MOTIEKAITIENĖ ir STASYS BARANAUSKAS
Piano Palydės Pianistas A. MROZINSKAS
Šokiams Gros J. THOMAS Orkestras

Įėjimas: Pirmos vietos $2.00, Antros vietos $1.50
Trečios vietos ir Balkonas $1.00.

Rengia NEW YORKO AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA.

Reikalingas Tekintojas

Patyręs ir mokantis cilindriškai ir paplokščiai tekinti geležį. Pastovus darbas, gera alga, visos naudos. Kreipkitės į

Stanat Tool & Machine Co.,
47-28 — 37th Street
Long Island City, N. Y.

Dykai Išbandymas

nuo
Reumatiškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, tankiai susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIANDIEN musų išlaidomis? Vartojamos tukstančių virš 25 metų.

Dykai Skaitytojams Šio Laikraščio Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Leiskite atsiųsti jums siuntinį **24 Tablets Dykai.** Jei nepilnai busite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai jųs nebusite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŲSKIT PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai į:

Rosse Products Co., Dep. X-8
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

HOLLAND HERRING!

...paruoštos ir apsudintos ant jurių!

Pasaulio mėgiamo skonio. Maistingos, pasotinančios, turtingos vitaminais ir mineralais. Nusipirkite jų šiandien Gavėnios specialiams valgiams. Dabokite, kad butų šis antspaudas.

NEMOKAMAI: Tiesiai iš Olandijos, nauja silkėms valgyti paruošimo knyga. Kaip jas užlaikyti; paruošti; skaniai prirengti valgymui. Rašykite: **Holland Herring Fisheries Assn., Room 400, 250 Park Ave., New York 17, N. Y.**

Lietuvių Radio Draugijos
PROGRAMOS
J. P. Ginkus, Direktorius
Šeštadieniais 2 valandą po pietų
WWRL 1600 kc.
495 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Vasario 10 Dieną, 1951 Metų

Išmokėtos pomirtinės

ANDRIUS GRUŽINSKAS, 23 kp., Shenandoah, Pa., gimęs 1883 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 1 d., 1934 m., mirė sausio 23 d., 1951 m. Velionio seserei, Emilijai Motuzienei, pomirtinės išmokėta -- $600.00

JONAS URBAS, 29 kp., Westville, Ill., gimęs birželio 15 d., 1883 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė birželio 1 d., 1929 m., mirė spalio 16 d., 1950 m. Velionio moteriai, Margaret Urbas, pomirtinės išmokėta ---- $150.00

JIEVA MENKELIUNIENĖ, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimus lapkririo 1 d., 1886 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė gruodžio 31 d., 1935 m., mirė sausio 1 d., 1951 m. Velinės sunui, Vytautui Menkeliunui, pomirtinės išmokėta ---------- $300.00

MATIJOŠIUS NORKEVIČIUS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs rugsėjo 21 d., 1881 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė kovo 1 d., 1936 m., mirė sausio 16 d., 1051 m. Velionio dukterei, Anna Peterson, pomirtinės išmokėta ---------- $600.00

ANTANAS LATVYS, 56 kp., Penn, Pa., gimęs vasario 2 d., 1867 m., Kauni rėd. Prie SLA prisirašė gruodžio 31 d., 1932 m., mirė gruod. 17 d., 1950 m. Velionio dukterei, Anna Mae Reid, pomirtinės išmokėta $300.00

JUOZAS ŽEMELIS, 64 kp., Baltimore, Md., gimęs kovo mėn., 1888 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė rugp. 1 d., 1933 m., mirė sausio 7 d., 1951 m. Velionio dukterei, Nellie Meredith, pomirtinės išmokėta -- $150.00

ANTANAS VIAKTERIS, 246 kp., Plymouth, Pa., gimęs rugsėjo 14 d., 1918 m., Plymouth, Pa. Prie SLA prisirašė kovo 1 d., 1940 m., mirė sausio 29 d., 1951 m. Velionio motinai, Onai Viakterienei, pomirtinės išmokėta ---------- $1,000.00

Viso ---------- $3,100.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso ---- $21,820.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. ŽILINSKAS, 31 kp., Lewiston, Me. Sirgo 12 sav. ir 4 d.	$74.00
J. PALIONIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 11 s. ir 3 d.	106.00
M. DELTUVA, 41 kp., Lawrence, Mass. Sirgo 10 s. ir 2 d.	31.00
J. GUOKAS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 1 s. ir 4 d.	15.00
M. SUKIENĖ, 87 kp., Omaha, Nebr. Sirgo 3 s. ir 1 d.	9.50
J. VALENTUKONIS, 153 kp., Du Bois, Pa. Sirgo 2 s. ir 2 d.	14.00
P. ZDAŽINSKAS, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 1 s.	9.00
P. VAIŠNORAS, 283 kp., Coaldale, Pa. Sirgo 5 s. ir 5 d.	30.00
K. ŽUKAUSKIENĖ, 329 kp., La Porte, Ind. Sirgo 18 s. ir 4 d.	92.00
M. DAMBRAUSKIENĖ, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 9 s. ir 3 d.	56.50
Viso	$437.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$6,617.00

Nauji nariai

A. ŠEMETA, 31 kp., Lewiston, Me., V1—250, paš. skyr. III
E. PALONIS, 208 kp., Chicago, Ill., V1—250
A. ŠIRMULIS, 196 kp., Chicago, Ill., V1—1,000
B. KAVALIAUSKAS, 196 kp., Chicago, Ill., V2—1,000
O. KAVALIAUSKAS, 196 kp., Chicago, Ill., V2—1,000
Z. MILIJANAVIČIUS, 196 kp., Chicago, Ill., V2—1,000
A. MILIJANAVIČIUS, 196 kp., Chicago, Ill., V2—1,000
S. BERNATAVIČIUS, 301 kp., Cicero, Ill., V4—1,500
Z. BERNATAVIČIUS, 301 kp., Cicero, Ill., V4—1,500
A. RACIBORSKAS, 301 kp., Cicero, Ill., V2—1,000, paš. skyr. II
P. KURZIKAUSKAS, 63 kp., Chicago, Ill., V1—500
V. VIRKAU, 63 kp., Chicago, Ill., V1—500

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

SOUTHERN CROSS HOTEL
PAUL USANIS, Savininkas

Jus busite patenkinti, apsistoję šiame didžiuliame, švariame ir gražiai įrengtame savo tautiečio viešbutyje. Kainos prieinamos.

642 N. W. 3rd Street Miami 36, Florida
Telefonas: 82-9500
Nemokama vieta automobiliams.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.